

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

385.86 5.86

Hely

Idő

"1919"

Személy

Szerző:

Cím: Egy kis erőpróba

Forrás:

Népszava

Bp.

(Hely)

1919. I. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Egy kis erőpróba.

*

A budapesti bérkocsissegédek kétórás munkabeszüntetése és gyűlése.

Budapesten közhelyé vált, hogy a bérkocsissegéd goromba, zsarolja a publikumot és csak olyan utasokat szállít, akiből előreláthatóan nagyobb borra való „kinéz”. Mint sok másban, a budapesti publikum ennél a munkáskategóriánál is elhamarkodottan, fölületesen ítél. A való helyzet a következő: a háboru előtt a bérkocsissegédeknek volt a gazdákkal kollektív szerződésük, amely szerint a bruttó-bevételekből 30 százalékos részesedést kaptak. A háboru azonban ezt a megállapodást is föl rugta. A gazdák egyszerűen túlfették magukat a szerződésen, „bizalomra” járattak, amely magyarul annyit jelent, hogy a bérkocsissegédnek le kellett adnia 60–70 koronát. Azzal a munkáltatók sohasem törődtek, hogyan keresi a segéd — a háborus loállomány mellett — ezt a horribilis összeget, amelyen fölül természetesen a megélhetéséhez szükséges anyagiakról is kellett gondoskodnia. Ezért kényszerült a bérkocsissegéd arra, hogy illegális uton teremse elő a napi 100–120 koronát.

Amikor a bérkocsitulajdonosok ismételtlen kérték a taksa fölemelését, azzal hozakodtak elő illetékes helyen, hogy a segédek százalék-

részesedését is emelni kell. A valóság ezzel szemben az, amint fentebb megírtunk. Egyszóval: a bérkocsitulajdonosok becsapták a hatóságot, mérhetetlenül kizsákmányolták a munkásokat és a világ előtt mégis a bérkocsissegéd volt a bűnbak.

Tavaly ősszel tárgyalások indultak meg a Magyarországi Forgalmi, Szállítási és Közlekedési Munkások Országos Szövetsége és a Bérkocsis Ipartársulat között. Az eredmény: 25%-os bruttó részesedés. A megállapodásnak mult évi december 1-én kellett volna életbe lépnie, ámde a gazdák annyira megszokták a határtalan kizsákmányolást, hogy sehogy sem tudtak beletörődni abba, hogy a bérkocsissegéd a munkájával és ne zsarolással keresse meg mindennapi kenyerét. A 25%-os részesedést nem fizették, továbbra is arra akarták kényszeríteni a bérkocsissegédeket, hogy a közönséget zsarolják.

A szervezett, öntudatos bérkocsissegédek pénteken delután kétórás munkaszünetet tartottak, hogy megmutassák, bebizonyítsák: elég volt a multakból, tisztességes, emberhez méltó megélhetést követelnek. És hogy ismerje és tudja meg Budapest közönsége, hogy az évek folyamán kik voltak a tulajdonképeni bertyárok.

A lépésben, libasorban haladó bérkocsik pilanatra gondolkodóba ejthették az utcát, hasonlóképen a bérkocsitulajdonosokat is.

A Klauzál-téren tartott népes, jól látogatott gyűlésen Lukács János elvtárs ismertette azt az utat, amelyet a szervezkedés megindulása óta a bérkocsissegédek a mai napig megtettek. Frisch Árpád elvtárs ismertette azokat a lépéseket, amelyek odavezetnek, hogy a megállapodást minden pontjában elfogadtassák. A hatóság támogatására számíthatnak a budapesti bérkocsissegédek, mert részükön a jog és igazság. Az illetékesek, a publikum és a bérkocsissegédek megelégtettek azt az ázsiai nivót, amelyen a budapesti bérkocsisipar áll, együttesen — akármennyire nem tetszik majd a gazdáknak — megváltoztatják azt. Végül a következő határozati javaslatot fogadta el a gyűlés:

A nyilvános gyűlés elhatározza, hogy a kollektív szerződést minden pontjában elfogadhatja. Ha lehet, a törvényes fórumok közreműködésével, ha ez sem vezetne célhoz, olyan eszközökkel, amelyek a szervezett munkásságnak rendelkezésére állnak. Elhatározza, hogy sérelmeit a főkapitány és a fővárosi közlekedési ügyosztály vezetője elé terjeszti, abban a reményben, hogy mindkét tényező támogatni fogja jogos és méltányos kéréseit.